Raadsvoorstel

Voorstel tot kennisneming van voorlopige jaarstukken 2020 en instemmen met concept programmabegroting en 1e begrotingswijziging 2022 GGD Noord- en Oost-Gelderland

AAN DE RAAD

Samenvatting

Het Dagelijks Bestuur van de GGD Noord- en Oost-Gelderland heeft overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Samenwerkingsregeling GGD NOG op 15 april 2021 de voorlopige jaarstukken 2020 en concept programmabegroting 2022 gestuurd aan de gemeenten. De gemeenteraad wordt verzocht om voor 8 juni 2021 haar reactie te sturen naar het Dagelijks Bestuur van de GGD NOG.

Aan de gemeenteraad wordt geadviseerd om in te stemmen met de concept Programmabegroting 2022 en de 1e begrotingswijziging 2022 voor het borgen van het Rijksvaccinatieprogramma, en daarmee geen zienswijze uit te brengen. Ook kan uw gemeenteraad kennisnemen van de voorlopige jaarstukken 2020. Het Dagelijks Bestuur van de GGD wordt, na besluitvorming van uw gemeenteraad, via bijgevoegde brief geïnformeerd over het besluit van de gemeente Aalten.

Inleiding

De GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG) voert voor 22 gemeenten in de NOG-regio de taken uit op het gebied van de Wet publieke gezondheid. Dit betreft wettelijke taken en wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en algemene gezondheidszorg waaronder infectieziektebestrijding, medische milieukundige zorg, algemene technische hygiënezorg en psychsociale hulp bij rampen.

Met dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd om kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2020 en in te stemmen met de concept programmabegroting 2022 en de 1e begrotingswijziging 2022 van de GGD NOG. De concept Programmabegroting is in lijn met de Bestuursagenda 2019-2023 van de GGD en de GGD heeft bij het opstellen van de programmabegroting voldoende rekening gehouden met de Aaltense zienswijze op de uitgangspuntennota. Daarnaast is het voorstel voor de 1e begrotingswijziging 2022 bedoeld voor het borgen van de gemeentelijke wettelijke verplichting vanuit het Rijksvaccinatieprogramma.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

Wet publieke gezondheid (Wpg), gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

De voorlopige jaarstukken 2020 worden ter informatie toegezonden
De jaarrekening 2020 sluit af met een positief resultaat van € 69.000,-. Dit is het positieve saldo op het product forensische geneeskunde wat valt onder de reguliere exploitatie. Dit saldo wordt uitgekeerd aan de 22 gemeenten.

De verschillen per programma worden in hoofdlijnen toegelicht. Het voorwoord van de jaarstukken vormt een korte inhoudelijke samenvatting van 2020. Belangrijkste uitdaging vormde dat jaar de aanpak van COVID-19 en het op aangepaste wijze uitvoeren van reguliere werkzaamheden. De GGD hield vinger aan de pols via panelonderzoek. Alle kosten m.b.t. COVID-19 kunnen worden gedeclareerd bij VWS voor zover deze niet gedekt zijn door de inwonerbijdrage. Dit geldt ook voor de kosten voor het inhalen van de achterstanden en omzetderving. De GGD NOG heeft voor 2020 € 12,1 mln. bij het ministerie van VWS gedeclareerd.

De accountant geeft een goedkeuring af op getrouwheid bij ongewijzigde jaarstukken en op de rechtmatigheid. Beleidsmatig heeft de GGD zijn beleidsprioriteiten op hoofdlijnen gehaald. Het publieksjaarverslag staat op www.ggdnog.nl.

De conceptbegroting is in lijn met kaders en doelen en zienswijzen uitgangspuntennota
De programmabegroting 2022 bevat vijf inhoudelijke programma's: Jeugdgezondheidszorg, Algemene Gezondheidszorg, Kennis en Expertise, Maatschappelijke ondersteuning en Publieke Gezondheid Vluchtelingen. Per programma zijn de belangrijkste beleidsprioriteiten en de lasten en baten uitgewerkt. De begroting hanteert beleidsindicatoren om de resultaten op hoofdlijnen te kunnen monitoren. De meeste indicatoren maken deel uit van de bevolkingsmonitors. Deze zijn niet jaarlijks beschikbaar. De indicatoren sluiten aan bij de vier prioriteiten van de Bestuursagenda.

Corona heeft het belang van een gezonde leefstijl en aandacht voor kwetsbare groepen zichtbaar gemaakt. De GGD wil dan ook uitgaande van de Bestuursagenda nadruk leggen op een brede aanpak van gezondheidsvraagstukken en met name op de aanpak van vitaliteit en veerkracht van kwetsbare groepen. Het verkleinen van de sociaal economische gezondheidsverschillen is daaraan verbonden. De GGD werkt samen met lokale en regionale partners. Zij zoekt aansluiting bij ons lokale beleid publieke gezondheid en het sociaal domein. en refereert daarbij aan het regionaal preventieakkoord en sportakkoord Achterhoek. Het is van belang daarbij de motie 'weerbare jongeren' die op 31 maart 2021 door de Achterhoek Raad is vastgesteld te betrekken.

Financieel gezien wordt het bestaande beleid gehandhaafd. De concept programmabegroting 2022 is in lijn met de kaders en doelen uit de Bestuursagenda 2019-2023 en de Uitgangspuntennota 2022. De GGD heeft rekening gehouden met de zienswijzen van gemeente(n).

De 1e begrotingswijziging 2022 is het gevolg van de borging Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Het RVP is sinds 2019 een wettelijke taak voor gemeenten waarvoor zij worden gecompenseerd in het gemeentefonds. Yunio voert deze taak uit voor 0-4 jarigen en de GGD NOG voor 4 – 18 jarigen in het kader van de jeugdgezondheidszorg.
De financiering van de GGD is tot op heden gebaseerd op de bijdrage die het RIVM in 2017 aan de GGD betaalde. Er zijn sinds 2019 echter verschillende aanpassingen geweest, die hebben geleid tot hogere kosten dan in 2017. De RVP uitkering van het Rijk aan gemeenten heeft daar rekening mee gehouden. Het gaat om:
- extra taken i.v.m. de verplichte invoering van het informed consent (toestemming van degene die een behandeling ondergaat op basis van adequate informatie);
- extra middelen voor het verhogen van de vaccinatiegraad;
- meer administratieve lasten;
- toevoeging vaccinatie tegen meningokokken ACWY voor 14 jarigen;
- toevoeging HPV vaccinatie voor jongens vanaf 2022.

Gemeenten dekken deze extra kosten incidenteel in 2021 in afwachting van een structurele oplossing. De GGD had aangegeven eerst de aanpassingen af te willen wachten en daarna te komen met een voorstel om de reële kosten vanaf 2022 structureel te dekken uit de inwonerbijdrage. Dit is nog eens bevestigd in de Uitgangspuntennota 2022. Dit voorstel ligt er nu. De GGD past haar werkwijze aan om efficiënter en daarmee goedkoper te werken. De verwachting is dat de opkomst en daarmee de vaccinatiegraad omhoog gaat. Om het rijksvaccinatieprogramma in 2022 uit voeren komen de totale kosten op € 566.300. Het voorstel is om de totale kosten vanaf 2022 te dekken vanuit de inwonerbijdrage. Dit gaat voor Aalten om € 13.478,-.

Kanttekeningen
Wat is de invloed van de aanpak van COVID-19 in 2022?

Het bron- en contactonderzoek, het testen en het vaccineren continueren waarschijnlijk, hoewel minder intensief, in 2022. De kosten vallen buiten de begroting. Uitgangspunt is dat het ministerie van VWS deze vergoedt. Het is onduidelijk of er in 2022 nog sprake is van achterstanden bij bijv. de jeugdgezondheid die moeten worden ingehaald. De gevolgen van COVID-19 voor de (midden) lange termijn zijn onzeker voor bijvoorbeeld de taak infectieziektebestrijding.

Wat is de invloed van de uitkomsten takendiscussie op de programmabegroting 2022?
De takendiscussie is gekoppeld aan de strategische visie voor de toekomst. Dit is mede ingegeven door COVID-19 waarbij de GGD de grenzen van zijn capaciteit heeft gezien. Welke GGD willen wij en wat betekent dat voor gemeenten?
Er zijn overleggen en twee digitale bijeenkomsten geweest met de 22 wethouders publieke gezondheid, beleidsmedewerkers publieke gezondheid en de medewerkers van de GGD. Er worden op basis van geschetste dilemma's uitgangspunten ontwikkeld voor samenwerking en aansturing voor de toekomst. (Benchmark)onderzoek naar het kostenniveau van de GGD NOG moet in beeld brengen waar besparingsmogelijkheden liggen door efficiëntiewinst. Gemeenteraden worden naar verwachting dit voorjaar geraadpleegd.

De takendiscussie neemt echter meer tijd in beslag dan aanvankelijk gedacht. De uitkomsten worden daarmee vooruit geschoven. Het is van belang de takendiscussie zorgvuldig te voeren maar ook met een duidelijke planning en einddatum. Dan wordt helder wanneer de uitkomsten daadwerkelijk mogen worden verwacht. De uitkomsten van de takendiscussie worden zo spoedig mogelijk verwerkt in de lopende begroting en de meerjarenbegroting, in de Bestuursagenda 2019 – 2023 en overige samenwerkingsafspraken.

Alternatieve beleidskeuzes

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid een zienswijze uit te brengen. Zowel vanuit inhoudelijk als financieel oogpunt ziet het college geen aanleiding om de raad te vragen een zienswijze uit te brengen. Het niet uitbrengen van een zienswijze betekent instemmen met de concept programmabegroting en 1e begrotingswijziging 2022 van de GGD NOG.

Financiële consequenties

Wat betekent dit voor de begroting van de gemeente Aalten?

Deze komt voor 2022, inclusief de kosten van de 1e begrotingswijziging van € 13.478,- uit op €459.295,-. Begroot is voor 2022 in de huidige meerjarenraming € 453.943,-. Het verschil van € 5.352,- dat er meer aan de GGD NOG verschuldigd is, wordt meegenomen bij het opstellen van de begroting 2022.

Participatie en Communicatie

Het Dagelijks Bestuur van de GGD NOG wordt na besluitvorming van uw gemeenteraad op 1 juni, door middel van bijgevoegde brief geïnformeerd over het besluit van de gemeente Aalten.

Vervolgstappen inclusief tijdpad

Vervolgstappen programmabegroting 2022

8 juli 2021 : Programmabegroting ter vaststelling in AB

Vervolgstappen jaarstukken 2020

8 juli 2021 Bespreking jaarstukken Auditcommissie (met AB-vertegenwoordigers) met accountant
8 juli 2021 Jaarstukken ter vaststelling in AB

9 juli 2021 Verzending jaarstukken naar de provincie Gelderland

Bijlagen

1. Voorlopige jaarstukken 2020 inclusief accountantsverslag GGD NOG
2. Conceptprogrammabegroting 2022 GGD NOG
3. 1e begrotingswijziging 2022 verhoging inwonerbijdrage RVP

Aalten, 4 mei 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis	mr. A.B. Stapelkamp
secretaris/algemeen directeur	burgemeester